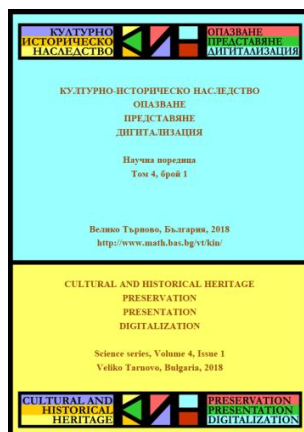

*Science series
Cultural and Historical
Heritage:
Preservation,
Presentation,
Digitalization
Volume 4, Issue 1, 2018*

*Editors
Petko St. Petkov
Galina Bogdanova*

*Institute of Mathematics and
Informatics, BAS*

*RPL "P. R. Slaveykov"
Veliko Tarnovo, Bulgaria*

*ISSN: 2367-8038
Web: <http://www.math.bas.bg/vt/kin/>*

*Научна поредица
Културно-историческо
наследство:
опазване,
представяне,
дигитализация
Том 4, брой 1, 2018*

*Редактори
Петко Ст. Петков
Галина Богданова*

*Институт по математика
и информатика, БАН*

*РНБ „П. Р. Славейков“
Велико Търново, България*

Paskal Piperkov

**Ideas for Cultural Routes for Pilgrimage in the North Central
Region and the North West Region of Bulgaria**
Pages 116-125

Паскал Пиперков

**Идеи за поклоннически културни маршрути в Северен Цент-
рален район и в Северозападен район на България**
Страници 116-125

http://www.math.bas.bg/vt/kin/files/papers/4_1/08-KIN-4-1-2018.pdf

Материалите в сборника са обект на авторско право.

Разрешение за направа на електронни или хартиени копия на част или на цяла публикация за лично или обучително ползване се предоставя без заплащане, при условие, че копията не са направени или разпространявани с цел печалба или търговска изгода и че копията са съпроводени с това съобщение и пълно цитиране на първата страница. За копиране под друга форма, за препубликуване или публикуване на сървър се изисква предварително специално разрешение и/или заплащане.

Том 4, брой 1, 2018, ISSN: 2367-8038, <http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

Научни редактори:

проф. д-р Петко Ст. Петков, доц. д-р Галина Богданова

Технически редактори:

гл. ас. д-р Николай Ноев, гл. ас. д-р Калина Сотирова-Вълкова, гл. ас. д-р Галия Георгиева-Цанева, Паскал Пиперков

© Авторски колектив, 2018

Издание на:

Институт по математика и информатика към Българска академия на науките
Регионална народна библиотека „П. Р. Славейков”, гр. В. Търново, България
Съюз на учените в България, клон Велико Търново, България

This work is subject to copyright.

Permission to make digital or hard copies of portions of this work for personal or classroom use is granted without fee, provided that the copies are not made or distributed for profit or commercial advantage and that the copies bear this notice and the full citation on the first page. To otherwise reproduce or transmit in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage retrieval system or in any other way requires written permission from the publisher.

Volume 4, Issue 1, 2018, ISSN: 2367-8038, <http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

Editors:

Prof. Phd. Petko St. Petkov, Assoc. prof. Phd. Galina Bogdanova

Copy editors:

Assist. prof. Phd. Nikolay Noev, Assist. prof. Phd. Kalina Sotirova-Valkova, Assist. prof. Phd. Galya Georgieva-Tsaneva, Paskal Piperkov

© Editors, authors of papers, 2018

Published by:

Institute of Mathematics and Informatics at Bulgarian Academy of Sciences
Regional Public Library “P. R. Slaveykov”, Veliko Tarnovo, Bulgaria
Union of scientists in Bulgaria, Veliko Tarnovo branch, Bulgaria

СЪДЪРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT

Предговор	5
Preface.....	7
Съдържание / Table of Content	9
Sabin Popovici , O Ipoteză în Ceea ce Privește Identificarea Proprietarului Villae – I Din Cartierul Artizanal al Romulei.....	11
Sabin Popovici , A Hypothetical Relationship with Regard to the Identification of the Villa's Property's Identification from the Romanian Artisan Cartier.....	11
Светлана Венелинова, Валери Григоров , Селищната система през праисторическата епоха по горното и средното течение на река Голяма Камчия. Етапи и методи на проучване	25
Svetlana Venelinova, Valeri Grigorov , The Settlement System from the Prehistoric Period on the Upper and the Middle Stream of the Golyama Kamchiya River. Stages and Methods of Research	25
Гая Георгиева-Цанева, Галина Богданова , Първи стъпки към използването на облачните изчисления при цифровизацията на културното наследство и осигуряване на сигурността в дигиталната конверсия и съхранение на информацията	57
Galya Georgieva-Tsaneva, Galina Bogdanova , First Steps to the Use of Cloud Computing in Digitalization of Cultural and Historical Heritage and Security in the Digital Conversion and Storage of Information	57
Донка Колева , Читалища от 19 век – домове за просвещение и национално съзнание, пазители на българските традиции.....	69
Donka Koleva , 19 th Century Community Centres (Chitalishta) – Homes of Enlightenment and National Consciousness, Guardians of Bulgarian Traditions.....	69
Павлина Владева , 30 години клуб по битова култура „Надежда“, Велико Търново	80
Pavlina Vladeva , 30 Years Club in Domestic Culture “Nadezda”, Veliko Tarnovo	80
Евгени Коев , Праисторическа керамика от проучванията в пещерите в района на гр. Велико Търново ...	90
Evgeni Koev , Prehistoric Ceramics Found During the Research in the Caves in the Veliko Tarnovo Region.....	90
Евгени Коев , Пещерата „Утроба“ и скалният култов комплекс около нея в долното течение на река Осъм, Централна северна България.....	100
Evgeni Koev , The “Utroba” Cave and the Crown Cultural Complex Around It in the Lower Treatment of the Osam River, Central North Bulgaria.....	100
Паскал Пиперков , Идеи за поклоннически културни маршрути в Северен Централен район и в Северозападен район на България.....	116
Paskal Piperkov , Ideas for Cultural Routes for Pilgrimage in the North Central Region and the North West Region of Bulgaria	116
Михаела Кръстева , Предизвикателства в опазването, съхраняването и представянето на културно-историческо наследство.....	126
Mihaela Krasteva , Challenges in Protecting, Preserving and Presenting Cultural and Historical Heritage	126
Жолт Ласло Маркус, Тибор Скалицки, Габор Капоши, Миклош Вереш, Детелин Лучев , Индивидуален туристически аудио пътеводител GUIDE@HAND и приложения за български културни активи	142
Zsolt László Márkus, Tibor Szkaliczki, Gábor Kaposi, Miklós Veres, Detelin Luchev , Individual Travel Audio Guide GUIDE@HAND and Applications for Bulgarian Cultural Assets.....	142

Калина Сотирова-Вълкова, Институционализираното наследство в 21 век. Методология за дигитализация и е-битие..... 155

Kalina Sotirova-Valkova, Institutionalised Heritage in 21 Century. Digitalization Methodology and e-Being 155

Публикации по проект „Модели и концепции на сериозни образователни игри чрез свързани мултимедийни ресурси от военно-историческото наследство“ с номер на договор с фонд „Научни изследвания“ (ФНИ): ДМ 02/3 167

Publications under the Project “Models and Concepts of Serious Educational Games through Related Multimedia Resources of the Military-Historical Heritage” under the Contract Number with the Scientific Research Fund (NSF): DM 02/3 167

Галина Богданова, Николай Ноев, Защита на цифрови ресурси в областта на културното наследство в библиотеки, музеи, архиви и галерии в Северна и Централна България..... 168

Galina Bogdanova, Nikolay Noev, Protection of Digital Resources in the Field of Cultural Heritage in Libraries, Museums, Archives and Galleries in Northern and Central Bulgaria 168

ИДЕИ ЗА ПОКЛОННИЧЕСКИ КУЛТУРНИ МАРШРУТИ В СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН И В СЕВЕРОЗАПАДЕН РАЙОН НА БЪЛГАРИЯ

Паскал Пиперков

Институт по математика и информатика, БАН, София, България

IDEAS FOR CULTURAL ROUTES FOR PILGRIMAGE IN THE NORTH CENTRAL REGION AND THE NORTH WEST REGION OF BULGARIA

Paskal Piperkov

Institute of Mathematics and Informatics, BAS, Sofia, Bulgaria

Abstract: In the article ideas for exploring cultural routes for pilgrims and developing tourist products for pilgrimage in the North Central Region and the North West Region of the Republic of Bulgaria are presented. Specifically, opportunities for restoration of the routes of the relics of St. Dimiter of Basarbovo, St. John of Rila, St. Paraskeva-Petka of Tarnovo and St. Philothei of Tarnovo are discussed.

Keywords: Cultural Tourism, Cultural Routes, Pilgrimage, St. Dimiter of Basarbovo, St. John of Rila, St. Paraskeva-Petka of Tarnovo, St. Philothei of Tarnovo

Резюме: В статията са представени идеи за изследване на културни маршрути за поклонници и разработване на поклоннически туристически продукти в Северен Централен район и Северозападен район на Република България. Конкретно, обсъдени са възможности за възстановяване пътя на мощите на св. Димитър Басарбовски, св. Йоан Рилски, св. Параскева-Петка Търновска и св. Филотея Търновска.

Ключови думи: Културен туризъм, Културни маршрути, Поклонничество, Св. Димитър Басарбовски, Св. Йоан Рилски, Св. Параскева-Петка Търновска, Св. Филотея Търновска

Въведение

Културният маршрут е част от културното наследство. Като понятие е въведен през 2011 г. в българското законодателство. Според чл. 47, т. 9 от Закона за културното наследство културният маршрут е недвижима културна ценност и представлява съвкупност от историческо трасе на традиционен път с включените към него обекти на недвижимото културно наследство и ландшафти. По-широко понятие, предложено през 1974 г. от проф. Ръзван Теодореску, е културният коридор. Това е „едно историческо направление, една териториална ос формирана във времето, по която традиционно съществува движение и обмен, едно общо пространство на диалог между страни и региони“ [7]. Понятието културен коридор е приложимо за Балканите, тъй като много от старите пътища, носители на спомен за исторически събития, са променени или заличени. Културните маршрути и коридори са даденост, те се откриват, а не се създават. На тяхна основа могат да бъдат разработвани туристически продукти, които тематично да отговарят на проявленията на различните научни и културни области върху съответната територия. През Северозападна и Централна Северна България преминават три културни коридора от значение за Югоизточна Европа – Дунавски път, Западен Трансбалкански път и Източен Трансбалкански път¹.

Поклонничеството е традиция на Православната църква, при която се посещават места и обекти, свързани с живота и делото на Господ Иисус Христос или с някои светии. Такива места се считат за святи (свети). Посещават се манастири, параклиси, аязма, пещери, храмове и други, свързани с прояви на Божията благодатна сила. Поклонничеството е път към Бога. Сам Господ Иисус Христос е казал: „Аз съм Пътят и Истината, и Живота“ (Иоан. 14:6). Поклонничеството, именно заради това, е основно свързано с молитва. Теоретичните и практически аспекти на поклонничеството са описани от Димитров [2].

Целта на статията е да представи някои идеи за разработване на туристически продукти за поклонничество върху основата на културни маршрути и коридори в Североизточна и Централна Северна България. Безспорно, тези разработки са свързани с предварителни про-

¹ http://www.seecorridors.eu/?w_p=23&w_l=1

учвания на съответните културни маршрути. Конкретно, предлага се възстановяване на исторически събития – пренасяне мощите на няколко светци.

Св. преп. Димитър Басарбовски

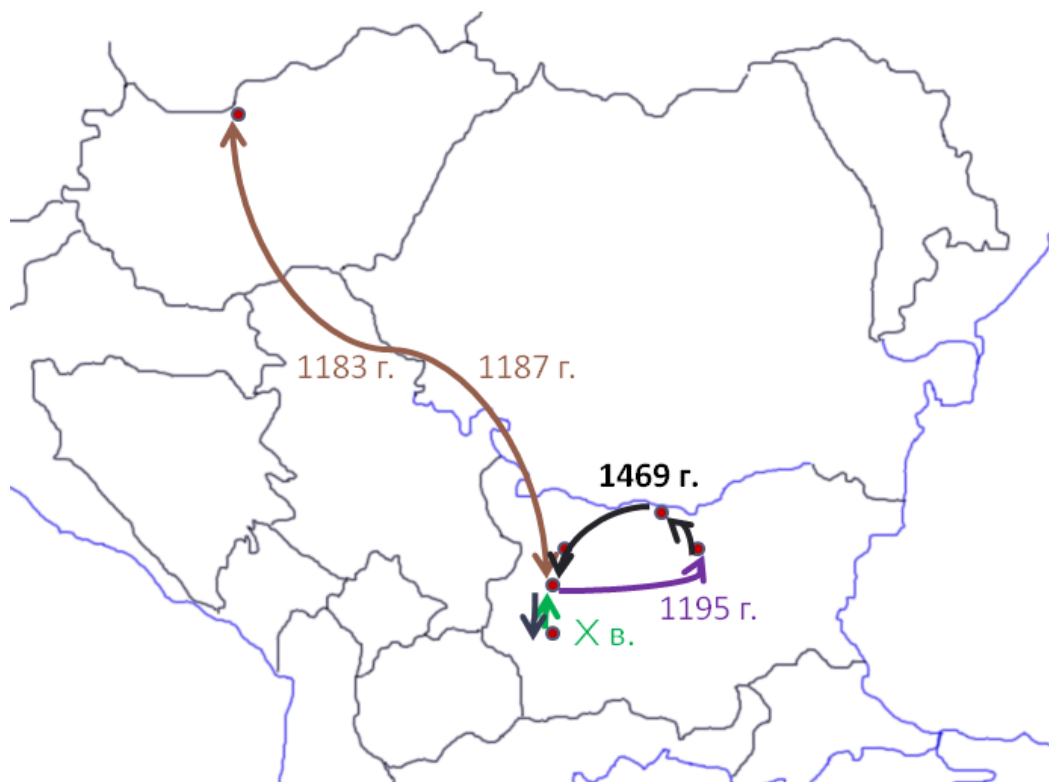
Преподобни Димитър Басарбовски живее през XVII век. Пребивава като монах в скалния манастир край с. Басарбово. Според „История славянобългарска“ умира през 1685 г. През 1774 г. мощите му са пренесени от ген. Петър Салтиков в Букурещ. [3, с. 539-540].

Добър пример за поклонничество по Източния Трансбалкански път е почитта към св. Димитър Басарбовски, който се счита закрилник и на българския, и на румънския народ. Румънски групи редовно се покланят в Басарбовския манастир край Русе. Български групи са чести посетители на Патриаршеската катедрала „Св. св. Константин и Елена“ в Букурещ, където днес се намират мощите на светеца.

Св. преп. Йоан Рилски

Преподобни Йоан Рилски Чудотворец (876-946г.) е най-почитаният български светец. Той е отшелник, живее по пещери, прославен е с изцеления и чудеса. Според познатите жития и легенди пребивава в няколко планини (Осоговска планина, Витоша и др.) и накрая се установява в Рила. Основател е на Рилския манастир. След успението му е погребан близо до пещерата, в която се е молил. След време мощите му са извадени от гроба и са пренесени в Средец. През 1183 г. унгарският крал Бела III завладява Средец и пренася мощите в столицата си Остригом (Гран, днес Естергом). Те са върнати в Средец през 1187 г. След завладяването на Средец от цар Йоан Асен I мощите са пренесени в новата столица Търново през 1195 г. [3, с. 527-529]. Върнати са в Рилския манастир през 1469 г. При последното пътуване, според известния Разказ за пренасяне на мощите на Иван Рилски в Рилския манастир от Владислав Граматик, процесията минава през Никопол, Средец и метох Орлица. [10, с. 383-391]. Има спор през кой Никопол минават монасите с раката на преподобния – Никополис ад Иструм край с. Никюп [4, с. 80] или гр. Никопол на р. Дунав, който

тогава е административен център [11]. По косвени данни се съди, че при това пренасяне мощите минават през Врачанско, с. Белчин и гр. Сапарева баня [8]. Схема на пътя на мощите през вековете е дадена на фигура 1.

Фигура 1. Схема на пътя на мощите на св. Йоан Рилски

Представлява интерес възстановяването пътя на мощите на св. Йоан Рилски от 1469 г., още повече, че скоро се навършват 550 години от събитието. Макар че много учени и ентусиасти са мислили и работили по тази идея, има още доста работа по реализацията. Нужно е да се фиксира маршрут, по който да се направи пътуването – това е теоретична и теренна работа. От 2010 г. по инициатива на Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ ежегодно се организира Поклоннически път „Рилският Чудотворец“, като се върви пеша от София до Рилския манастир². През 2013 г. Община Враца организира поход до манастира „Св. Иван Пусти“³. През 2015 г. и 2016 г. по ини-

² <http://dveri.bg/wdda>

³ http://dariknews.bg/view_article.php?article_id=1113922

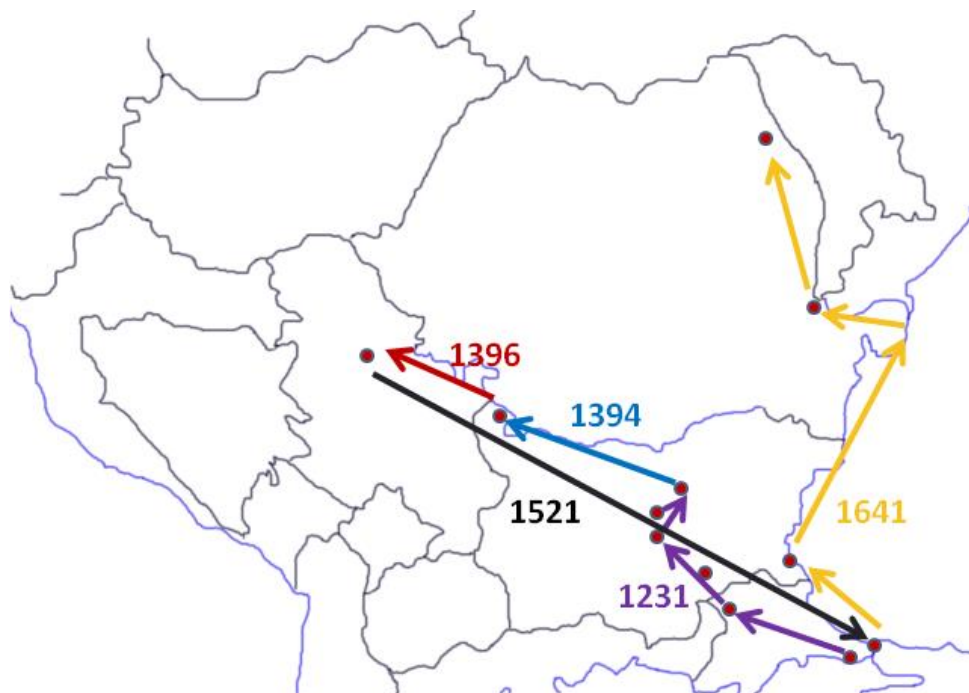
циатива на Сдружение Клуб по пешеходен туризъм и туристически спортове „Трапезица-1909“ – гр. Велико Търново, се провежда Поклоннически поход „Св. Иван Рилски“. Посетени са гр. Никопол, с. Бели извор, Бистрешки манастир „Св. Иван Пустич“, гр. Враца, вр. Околчица, с. Паволче, с. Челопек, с. Лютиброд и Черепишкият манастир „Успение на Пресвета Богородица“. Тези походи са съпътствани с постоянна молитва и редовно участие в богослужения. Поради неустановеността (все още) на целия път по-голямата част от маршрута е измината с влак. Хронология на проявата през 2015 г. е представена в [9]. Амбицията е до 2019 г. да бъде определен целият маршрут от Велико Търново до София и Рилския манастир, като се осигурят възможности за преминаването му пеша.

Св. преп. Параскева Търновска

Преподобна Параскева-Петка Епиватска (Търновска, Българска, Белградска, Яшка) е родена през X век в село Епиват край град Каликратия, в Тракия, на Мраморно море. Става отшелница и се скита по пустини и свети места. Завършва земния си път отново в Епиват. Понеже е починала неизвестна, в гроба ѝ е погребан един моряк. По чудесен начин преподобната известява християните, че не може да лежи до смърдящото тяло на моряка. Нетленните мощи са положени в храм „Св. Апостоли“ в близкия град Каликратия [10, с. 189-190, 574]. През 1231 г. [6] мощите на преподобната са пренесени в Търново от „всеосвещения Марко, митрополита на Преслав Велики“ [10, с. 198-199]. Според народната памет процесията минава през Одрин, Главан, Енина и Габрово [1, с. 106]. В столичния град мощите са положени в царската църква [10, с. 199]. През 1394 г. са пренесени във Видин, през 1396 г. – в Белград [10, с. 380-382]. При завладяването на Белград през 1521 г. са отнесени в Истанбул, като там остават на разпореждане на патриаршията. През 1641 г. молдовският княз Василий Лупу изплаща дългове на Константинополската патриаршия, като в замяна получава мощите на св. Параскева. Те са пренесени по море през Приморско и Галац. Посрещнати са в Яш и са положени в манастира „Св.

Три светители“. През 1888 г. са преместени в Митрополитския храм „Сретение Господне“ в Яш⁴.

На фигура 2 е представен схематично пътят на мощите на преп. Параскева-Петка Търновска. Относно пътя през Северна България може да се съди само по култа към светицата. Примерно, храмове в нейна чест има в Троян и Плевен.

Фигура 2. Схема на пътя на мощите на св. Параскева-Петка Търновска

Св. преп. (мчца) Филотея Търновска

Докато между България и Румъния има съгласие по отношение на житието на св. Параскева, не така е относно житието на св. Филотея.

Според познатото в България житие, писано от св. Патриарх Евтимий Търновски, тя е родена в Моливот, област Памфилия. Приема се, че става дума за Полиот, Южна Тракия. Желаяйки силно да се посвети на Бога, младата Филотея убеждава мъжа си да живеят целомъдрено. Скоро овдовява. Прочува се с житието си на преподобна и с много чудеса. В началото на XIII век цар Калоян пренася мощите на

⁴ <http://strannik.bg/o/6183/stranstvaniyata-na-sveta-petka-epivatska>

светицата в Търново [10, 202-216]. През XIV век паметта на светицата се чества на 28 май [10, с. 582]. След завладяването на Търново мощите са пренесени във Видин [5]. Днес се намират в Куртя де Аржеш – старата столица на Влашко.

Според известното в Румъния житие Филотея е родена в Търново в началото на XIII век. Научена от майка си на християнските добродетели, усърдно проявява милосърдие. Едва 12-годишна, пострада мъченически от гнева на баща си, който научава, че дъщеря му раздава част от предназначенията за него храна на бедните. Става ясно, че Филотея е светица, тъй като мъртвото тяло не може да бъде повдигнато. Духовниците разбират, че мъченицата не желае да остане в Търново. Тялото се олекотява, когато споменават княжевския манастир в Куртя де Аржеш. Историците признават, че мощите на св. Филотея пристигат във влашката столица едва след 1396 г. През 1893 г. са преместени в храма „Св. Георги“, а след това и в друга църква. По време на Първата световна война са съхранявани в манастира Антим в Букурещ. Днес отново са в Куртя де Аржеш. Денят в памет на светицата (7 декември) е избран да бъде скоро след празника на св. Николай Мирликийски, на когото е именуван княжевският манастир⁵.

Нужно е да се направят внимателни проучвания за установяване на историческата истина. Това би довело до нова информация за пътя на мощите на светицата. При постигане на съгласие и разработване на поклоннически маршрут, посветен на св. Филотея, има шансове да се кандидатства за европейски културен маршрут. Едно от изискванията е маршрутът да е на територията на поне три държави от Европейския съюз, в случая Гърция, България и Румъния.

Заключителни бележки

В доклада са представени идеи за възстановяване пътя на мощите на няколко светци, много почитани в България. За да се реализират описаните идеи следва да се продължат теоретичните изследвания на културните маршрути от историческа, етнографска и богословска гледна точка. За целта могат да се формират интердисциплинарни научни екипи и да им се осигури финансиране. За да се фиксират съот-

⁵ <http://www.crestinortodox.ro/sfinti/sfanta-filofteia-73045.html>

ветните пътища и туристически маршрути трябва да се направят теренни проучвания и съгласуване с кметства и общински ръководства. По подготовката за осъществяване на поклонническите прояви е нужно да се осигурят нощувки и да се уточнят богослуженията с митрополии и свещеници. Инициативите да бъдат предложени на широката общественост с подходяща рекламна кампания, за да може повече участници да се включат и по този начин да получат небесна закрила и спасение за душите си. Общата молитва по пътя чрез закрилата на светците ще доведе до благоденствие на народа. С цел утвърждаване на поклонническите маршрути като едно постоянно явление да се осигури нужната инфраструктура, да се издадат карти на маршрутите и пътеводители.

Литература

1. Avramov, Vasil. The war of Bulgaria with Byzantium in 1190 and the overthrow of Emperor Isaak Angela at the town of Triavna. Sofia: Army Military Publishing Fund, 1929. 236 pp. (Аврамовъ, Василь. Войната на България съ Византия въ 1190 г. и погромът на императора Исаакъ Ангелъ при гр. Тръвна. София: Армейски военно-издателски фондъ, 1929. 236 с.)
2. Dimitrov, Ivan Zhelev. Christian pilgrimage - theory and practice. - In: Spiritual Culture. Sofia: Synodical Publishing House, 2001, year LXXXI, vol. 3, pp. 1-11 (Димитров, Иван Желев. Християнското поклонничество – теория и практика. – В: Духовна култура. София: Синодално издателство, 2001, год. LXXXI, кн. 3, с. 1-11.)
3. Livings of Saints. First phototype edition. Sofia: Synodical Publishing House, 1991. 672 pp. (Жития на светиите. Първо фототипно издание. София: Синодално издателство, 1991. 672 с.)
4. Ivanov, Yordan. Livings of St. John of Rila. With introductory notes. - In: Annual of Sofia University. Faculty of History and Philology. Sofia, 1936, T. XXXII, vol. 13, 108 pp. (Ивановъ, Йорданъ. Жития на св. Иван Рилски. Съ уводни бележки. – В: Годишникъ на Софийския университет. Историко-филологически факултетъ. София, 1936, Т. XXXII, 13, 108 с.)

5. Joasaf Bdinski. Glorious Word for Philothea. - In: Old Bulgarian Literature. Sofia: Bulgarian writer, 1982, T. 2, pp. 187-200 (Йоасаф Бдински. Похвално слово за Филотея. – В: Стара българска литература. София: Български писател, 1982, Т. 2, с. 187-200.)
6. Kozhuharov, Stefan. Unknown assay chronicle from Ivan Asen II - In: Literary Thought. Sofia: Institute of Literature at the Bulgarian Academy of Sciences, 1974, year XVIII, vol. 2, pp. 123-135 (Кожухаров, Стефан. Неизвестен летописен разказ от времето на Иван Асен II – В: Литературна мисъл. София: Институт за литература при БАН, 1974, год. XVIII, кн. 2, с. 123-135.)
7. Krastev, Todor. Historical Territories: an Integration Field for Culture and Tourism. - In: Cultural Heritage: Education - Science - Conservation, Integration in Tourism (Heritage: Esprit) [online]. Varna: LiterNet, 2009. ISBN 978-954-304-355-2. [reviewed 02.12.2016]. http://litternet.bg/publish25/t_krystev/istoricheski.htm (Кръстев, Тодор. Историческите територии: интеграционно поле за култура и туризъм. – В: Културно наследство: образование – наука – опазване, интегриране в туризма (Heritage: Esprit) [online]. Варна: LiterNet, 2009. ISBN 978-954-304-355-2. [прегледан 02.12.2016]. http://litternet.bg/publish25/t_krystev/istoricheski.htm)
8. Malchev, Rosen R. Sacrality and Mentality: The procession with the relics of St. John of Rila in 1469 - In: LiterNet [online]. Varna: Литернет, 25.02.2009, № 2 (111). ISSN 1312-2282. [reviewed 03.12.2016]. http://litternet.bg/publish23/r_malchev/sakralnost.htm (Малчев, Росен Р. Сакралност и менталност: Процесията с мощите на св. Иван Рилски през 1469 г. – В: LiterNet [онлайн]. Варна: Литернет, 25.02.2009, № 2 (111). ISSN 1312-2282. [прегледан 03.12.2016]. http://litternet.bg/publish23/r_malchev/sakralnost.htm)

9. Piperkov, Pascal. Studies of places related to St. John of Rila. Chronology of the pilgrimage march "St. John of Rila" 2015. - In: Cultural and historical heritage: preservation, presentation, digitization [online]. Veliko Tarnovo: Regional public Library P. R. Slaveykov, 2016, T. 2, pp. 117-126. ISSN 2367-8038. [reviewed 09.12.2016]. <http://www.math.bas.bg/vt/kin/book-2/13-KIN-2016.pdf> (Пиперков, Паскал. Проучвания на места, свързани със св. Иван Рилски. Хронология на Поклонническия поход „Св. Иван Рилски” 2015. – В: Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация [онлайн]. Велико Търново: РНБ „П. Р. Славейков”, 2016, Т. 2, с. 117-126. ISSN 2367-8038. [прегледан 09.12.2016]. <http://www.math.bas.bg/vt/kin/book-2/13-KIN-2016.pdf>)
10. Old Bulgarian Literature. consistency. and order. Klimentina Ivanova. Sofia: Bulgarian writer, 1986. T. 4, 688 p. (Стара българска литература. съст. и ред. Климентина Иванова. София: Български писател, 1986. Т. 4, 688 с.)
11. Trifonov, Yurdan. In which Nikopol the relics of St. John of Rila were carried to in 1469 upon their return from Tarnovo to the monastery. - In: Bulletin of the Bulgarian Historical Society. Sofia: Bulgarian Historical Society, 1940, T. XVI-XVIII, pp. 476-482 (Трифоновъ, Юрданъ. Въ кой Никополъ сж били внесени мощитѣ на св. Ивана Рилски въ 1469 г. при връщането имъ отъ Търново в мѣнастира. – В: Известия на Българското историческо дружество. София: Българско историческо дружество, 1940, Т. XVI-XVIII, с. 476-482.)

Паскал Пиперков
Институт по математика и информатика, Българска академия на
науките, София, България

Paskal Piperkov
Institute of Mathematics and Informatics, Bulgarian Academy of Sciences,
1113 Sofia, Bulgaria, 8, Acad. G. Bonchev Str.
e-mail: ppiperkov@yahoo.com

<i>Научна поредица</i>	<i>Science series</i>
<i>Културно-историческо наследство:</i>	<i>Cultural and Historical Heritage:</i>
<i>опазване, представяне,</i>	<i>Preservation, Presentation,</i>
<i>дигитализация</i>	<i>Digitalization</i>
<i>Том 4, брой 1, 2018</i>	<i>Volume 4, Issue 1, 2018</i>

<i>Редактори</i>	<i>Editors</i>
<i>Петко Ст. Петков</i>	<i>Petko St. Petkov</i>
<i>Галина Богданова</i>	<i>Galina Bogdanova</i>

<i>Институт по математика и</i>	<i>Institute of Mathematics and</i>
<i>информатика, БАН</i>	<i>Informatics, BAS</i>

<i>РНБ „П. Р. Славейков”</i>	<i>RPL “P. R. Slaveykov”</i>
<i>Велико Търново, България</i>	<i>Veliko Tarnovo, Bulgaria</i>

ISSN: 2367-8038
Web: <http://www.math.bas.bg/vt/kin/>